

Betreft: Gevraagd advies Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017- 2025, inspraakversie juni 2016.

Uitgebracht door de Adviesraad WMO/Jeugd Leiden d.d. 24 augustus 2016.

De Adviesraad kan zich op hoofdlijnen goed vinden in het beleidskader. Het is een duidelijk verhaal en de belangrijkste uitgangspunten waaraan ook wij als Adviesraad hechten, staan in het kader. Een aantal vragen/opmerkingen zullen we naar verwachting pas beantwoord krijgen in het uitvoeringsprogramma. We zullen dan ook aan dit programma een deel van ons advies wijden.

Onze Adviesraad heeft samen met enkele andere Adviesraden in de regio een gezamenlijk advies op hoofdlijnen uitgebracht. Dat advies is voor de volledigheid als bijlage bij dit advies gevoegd. In aanvulling daarop heeft onze Adviesraad nog een aantal aanbevelingen en vragen.

1. Preventie, outreachend werken, vroegsignalering. Terecht wordt in de tekst van het beleidskader veel aandacht besteed aan vroegsignalering, preventie en outreachend werken. Daar moet, stelt u, lokaal maximaal op worden ingezet omdat beide thema's van groot belang zijn voor het welslagen van de ingezette beleidslijn. Wij adviseren u in het uitvoeringsprogramma hier extra aandacht aan te besteden en een toelichting op te geven. Ons advies wordt ingegeven door onze ervaringen met beide thema's in het kader van de Wmo en de Jeugdwet. Ook daar wordt maximale inzet aangekondigd en noodzakelijk geacht. Echter zowel in 2015, als tot nu toe in 2016 zijn de Jeugd en Gezinsteam (JGT's) en de Sociale Wijkteams (SWT's) in Leiden door allerlei capaciteitsproblemen hier niet of nauwelijks aan toegekomen. Dat werd eerder door ons aangegeven in het ongevraagde advies 'Evaluatie eerste halfjaar uitvoering nieuwe Wmo en Jeugdwet' d.d. 24 september 2015. In 2016 zullen we hier ook weer aandacht voor vragen in een vervolgadvisie op deze evaluatie naar aanleiding van een tweede interviewronde die we hebben gehouden. Breek dus niet af wat goed loopt, voor er een aantoonbaar goed werkend alternatief is. Zet maximaal in op het hulpverlener volgt cliënt-principe!
2. Uitstroom uit de opvang en risico op terugval. Succesvol zelfstandig wonen vergt met name in het eerste jaar passende en intensieve begeleiding. Terugval naar oude gewoonten is een reële risicofactor! In de contingeringsregeling met corporaties is gedurende twee jaar in ambulante begeleiding voorzien. In de overige gevallen moet men eerst een maatwerkvoorziening aanvragen. Voor een klein deel van de doelgroep (veelal zorgmijders) kan met name de hieraan verbonden eigen bijdrage een probleem vormen. Advies: Trek de regelingen gelijk en zorg in elk geval voor een structurele terugval optie.
3. Lokaal vraaggerichte ondersteuning integraal en op maat, waardoor regionaal alleen een vangnet overblijft voor zeer specialistische of acute vormen van opvang. De Adviesraad vraagt zich af hoe u omgaat met deze vraaggerichte aanpak wanneer bemoeizorg nodig is? Wie bepaalt dan de vraag?
4. In het beleidskader wordt terecht aangegeven dat het versterken van de eigen kracht, eigen regie en opbouw van het netwerk moet worden gestimuleerd. Advies: Geef in het uitvoeringsprogramma duidelijk aan op welke wijze u dit denkt op te pakken. Te

vaak (Wmo/Jeugdwet) blijft het bij woorden en is er weinig tekst over concrete aanpak/acties.

5. Dagbestedingsmogelijkheden op kleinere schaal zouden (ook gelet op het budgettaire kader) een probleem kunnen vormen. Uit ervaringen van cliënten blijkt dat het soms juist prettiger voor cliënten is om niet weer in de eigen gemeente te gaan wonen, omdat dat nieuwe kansen tegenhoudt. Advies: neem de mogelijkheid van een frisse start in een andere gemeente mee bij de verdere uitwerking.
6. Implementatie VN verdrag Handicap
Advies: In dit beleidskader moet expliciet een paragraaf worden besteed aan de wijze waarop rekening is gehouden met het recent (14 juli jl.) geratificeerde VN verdrag inzake de rechten van personen met een beperking.
Bewustwording of het creëren en vergroten van (maatschappelijk) draagvlak is ook in het kader van de implementatie van het VN verdrag Gehandicapten een vereiste.
Advies: geef in het Uitvoeringsplan met het beschrijven van concrete acties aan hoe en samen met welke organisaties u deze opgave wilt gaan invullen.
7. Huisvesting. Op de toch al krappe huizenmarkt in het lagere huursegment in de gemeente Leiden wordt het dringen. Statushouders, de doelgroep beschermd wonen, de doelgroep die valt onder het VN verdrag gehandicapten, talloze burgers in de minima, enz. Advies: breng helder in beeld op welke wijze u in een schaarse markt de prioritering gaat regelen.
8. Continuïteit in de ondersteuning en begeleiding. Door de nieuwe aanpak zal ook de ondersteuning een breed gedragen lokale verantwoordelijkheid worden. Dit heeft gevolgen voor o.a. werklocaties en werkgelegenheid van hulpverleners. Voor de cliënt is continuïteit in begeleiding een belangrijk kwaliteitscriterium. Het is onwenselijk wanneer opgebouwde vertrouwensbanden vaak en lang worden doorbroken. De Adviesraad vraagt zich af op welke wijze u de continuïteit in de ondersteuning en begeleiding gaat vormgeven en waarborgen in de aanpak?
9. Instroom cliënten met alleen financiële problematiek. Bijna 20% van de nieuwe instroom bestaat recent (nieuwe ontwikkeling) uit cliënten met voornamelijk financiële problemen, die door bijv. de economische crisis van de één op de andere dag hun baan zijn kwijtgeraakt met alle gevolgen van dien. Huisuitzetting bij kleine huurschuld heeft voor corporaties en de gemeente grote gevolgen. Een proactieve aanpak van gemeente/corporaties kan deze instroom tegen geringe kosten beperken. Advies: start een pilot met corporaties waarmee volgens zo'n aanpak wordt gewerkt.
10. Realistische termijnplanning. Advies: Trek voor het gehele traject 15 jaar uit, zoals de Commissie Toekomst schetst. Neem de tijd en heb niet de ambitie over vijf jaar het gehele decentrale traject op de rails te hebben!
11. Advies: Investeer in kennis en ervaring en benut de reeds aanwezige specialistische kennis van cliënten en ervaringsdeskundigen.
12. Advies: Breek niet af wat goed gaat voor er een bewezen goed werkend alternatief is.

13. Advies: Verminder administratieve lasten en ontburocratiseer waar mogelijk (denk aan Housing First). Ontburocratisering van het proces van aanvragen van bijzondere bijstand voor eerste inrichting wanneer een cliënt uit de maatschappelijke opvang stroomt (een veel te langdurige procedure), is hard nodig. Dit lange proces is op geen enkele wijze stimulerend voor cliënten die overwegen de stap naar zelfstandige huisvesting te zetten.

14. Advies: Maak een expliciete vertaalslag van de ontwikkelopgave. Het is onduidelijk voor de Adviesraad of met gegeven budgetten alle goede intenties in deze visie ook adequaat decentraal kunnen worden uitgewerkt/betaald. De Adviesraad gaat er van uit dat in het uitvoeringsprogramma op dit punt meer duidelijkheid kan worden geboden. In het beleidskader wordt dit deels vertaald als een ontwikkelopgave. Een expliciete vertaalslag hiervan geeft meer duidelijkheid en inzicht.

*Adviesraad WMO/Jeugd
24 augustus 2016*

Bijlage
Gezamenlijk advies Adviesraden Leidse regio